Dosar nr. 2p/s-177/2026
2-26036283-12-2 p/s-23032026

HOTĂRÂRE
În numele legii

10 septembrie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Marinela Roșca

examinând în sediul instanței, în procedură specială, în ședință de judecată publică, pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către petiționarii Borș Natalia și Borș Viorel, persoană interesată, Autoritatea Tutelară Primăria Trușeni privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 19 martie 2026, petiționara Borș Natalia a depus cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința ***** și desemnarea în calitate de tutore pe Borș Natalia, pentru un termen de 10 ani.

Ulterior, Borș Natalia și Borș Viorel au depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune astfel solicitând instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința ***** și desemnarea în calitate de tutore pe Borș Natalia și Borș Viorel, pentru un termen de 10 ani.

Astfel, în motivarea acțiunii s-a indicat faptul că, Borș Natalia şi Borș Viorel sunt părinții ***** a.n.*****persoana în privința căreia urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

De la naşterea, ***** grija permanentă şi continuă asupra fiicei o poartă ambii părinţi, la fel, necesită a fi specificat şi faptul că, părinţii locuiesc împreună cu copilul în mun. Chişinău, Truseni, str. D. Cantemir 36, dat fiind că ***** necesită a fi asistată, reprezentată și îngrijită în mod continuu, iar părinții îi poartă grija în mot permanent.

În baza certificatului CN 048046, ***** a fost încadrată în grad de *****. Datorită acestor circumstanţe *****, urmează indubitabil să îşi exercite drepturile şi interesele sale prin intermediul unui tutore, care continuu o va asista şi o va reprezenta atât în relaţiile de zi cu zi cât şi în cele care impun necesitatea încheierii anumitor acte juridice.

În cerese mai subliniază faptul că asistența şi reprezentanţa continuă, a ***** poate fi asigurată exclusiv prin instituirea măsurii de ocrotire sub formă de tutelă.

Mai mult, instituirea unei asemenea măsuri de ocrotire asupra ***** va servi ca o protecţie asupra exercitării de către aceasta a tuturor drepturilor sale. Totodată, aceasta va servi ca o protecţie asupra personalității sale, dat fiind că drepturile şi interesele acesteia vor fi reprezentate într-un mod continuu de către tutorele care va şi purta răspunderea pentru aceasta.

Într-o altă ordine de idei, menţionează faptul că ***** suferă de maladia psihică cronică „Retardare mentală severă”,”Tetrapareză spastică” fapt confirmat prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 2026340637 din 18 martie 206, semnat de către expertul judiciar Vasile Cazacu.

În cerere se mai specifică faptul că urmare a maladiei psihice cronice asupra *****, necesită a fi instituită măsura de ocrotire sub formă de tutelă, iar în calitate de tutore să fie desemnat părinții acesteia Natalia Borș și Borș Viorel or, ***** nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât şi nepatrimoniale, ea având discernământ psihic abolit în totalitate.

Reprezentantul petiționarilor Borș Natalia și Borș Viorel, avocatul Cristina Iustin în ședința de judecată a susținut cererea și a solicitat admiterea acesteia în varianta concretizată.

În cadrul ședinței de judecată petiționari Borș Natalia și Borș Viorel au susținut cererea înaintată și au solicitat instituirea măsurii de ocrotire în privința fiicei ***** pentru un termen de 10 ani, și să fie desemnat Borș Natalia și Borș Viorel în calitate de tutori a *****.

Reprezentantul persoanei asupra căreia se solicită instituirea tutelei ***** – avocatul Cortac Nicolae în ședința de judecată a solicit admiterea cererea privind instituirea tutelei asupra ***** pe un termen de 10 ani, cu privarea de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

Reprezentatul persoanei interesate Autoritatea Tutelară, Primăria Trușeni, Madan Galina în ședința de judecată a menționat faptul că autoritatea nu are obiecții față de instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința lui *****, prin tutelă exercitată de către părinții Borș Natalia și Borș Viorel, considerând că această măsură corespunde interesului și asigură continuitatea îngrijirii și protecției acesteia. Totodată a solicitat să-i fie păstrat dreptul la vot.

Instanța de judecată, în prezența avocatului, precum și a participanților la proces, a încercat să discute *****, însă acesta este absentă, nu comunică.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind explicațiile părților la proces asupra cererii formulate, studiind materialele dosarului, verificând argumentele expuse în cererea înaintată în raport cu argumentele participanților expuse în ședința de judecată, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea înaintată de către Borș Natalia și Borș Viorel și a institui măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința persoanei *****, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art.239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu art.279 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale şi judiciare.

Articolul 308^7 Cod de procedură civilă stabilește că, în cadrul examinării cauzei în fond, instanţa de judecată audiază petiţionarul, persoana fizică, cu excepţia cazului cînd s-a pronunţat încheierea de a nu audia persoana, conform art.308^1 , precum şi ceilalţi participanţi. Cauza se examinează în şedinţă secretă, cu excepţia cazului cînd la ea pot asista alte persoane enumerate la art.48^{30} alin. (1) din Codul civil.

Iar, potrivit art.65 alin.(1) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

La rândul său, potrivit art.92 Cod civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art.94 alin.(1) lit. d) Cod civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit. a).

Astfel, instanța de judecată a constatat că petiționarii Borș Natalia și Borș Viorel sunt părinții persoanei fizice *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere și a buletinelor de identitate anexate la dosar.(f.d.7-10).

În ședința de judecată, s-a constatat că ***** născută la *****împreună cu părinții săi, Borș Natalia și Borș Viorel locuiesc la adresa înregistrată în mun. Chișinău, Trușeni str. ***** 36.

Potrivit Raportului de Expertiză Extrajudiciară nr.202635A0057 din 16 martie 2026 s-a stabilit că „expertizata ***** suferă maladie psihică cronică:” *****, manifestată prin nedezvoltarea funcțiilor intelectual -cognitive și procesului de gândire, nedezvoltarea vorbirii, diminuarea severă a memoriei, aplatizarea reacțiilor emoționale, gândirea elementară, concret-situațională, nedezvoltată, diminuarea severă a funcțiilor volitive, necesitatea supravegherii și îngrijirii permanente din partea altei persoane.

***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conştientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale cât și cu caracter personal, el având discernământul psihic abolit în totalitate.

Reieșind din starea psihică, la momentul actual ***** nu este aptă de a participa în ședința de judecată.

Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat” (f.d.11-14).

Instanța de judecată reține că persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară a împlinit vârsta de 18 ani.

Se atestă că, petiționarii Borș Natalia și Borș Viorel au inițiat în instanță o procedură cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară, cu desemnarea acestora în calitate de tutore în privința *****.

Potrivit art.93 Cod civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită în privinţa unei persoane cu capacitate deplină de exerciţiu. Cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă şi în privinţa unui minor care nu are capacitate deplină de exerciţiu, dar care a împlinit vîrsta de 17 ani. În acest caz, măsura de ocrotire judiciară se va considera instituită doar din data la care persoana devine majoră.

Din sensul normelor legale citate derivă că, măsurile de ocrotire judiciară pot fi instituite doar în privința unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu, care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

Astfel, se reține că, în speță, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară a fost depusă cu respectarea condițiilor sus enunțate, așa cum, prin raportul de expertiză extrajudiciară nr.202635A0057 din 16 martie 2026, întocmit de Centrul de Medicină Legală se constată că, persoana expertizată ***** suferă maladie psihică cronică:"***** ".

Potrivit art.102 Cod civil, în privinţa persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernămînt, are nevoie, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Referitor la candidatura propusă pentru a fi desemnată în calitate de tutore, se reține că prin declarațiile petiționarilor din cadrul ședințelor de judecată s-a stabilit că ***** este îngrijit în cumul de mama sa Borș Natalia cât și de către tatăl său Borș Viorel.

Astfel, conform dispozițiilor art.106 alin.(1) Cod Civil, sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la art.55 alin.(4).

Iar potrivit art.55 alin.(4) Cod civil, nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părinteşti; d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate; e) cel căruia, din cauza exercitării necorespunzătoare a obligaţiilor de adoptator, i s-a anulat adopţia; f) cel căruia i s-a restrîns exerciţiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărîre judecătorească, precum şi cel cu rele purtări; g) cel ale cărui interese vin în conflict cu interesele minorului pus sub tutelă sau curatelă; h) cel înlăturat prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, în momentul morţii, ocrotirea părintească; i) cel căruia i s-a revocat calitatea de tutore, curator sau ocrotitor provizoriu din culpa sa; j) cel care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în coraport cu norma legală citată mai sus, instanța de judecată constată că, Borș Viorel și Borș Natalia nu cad sub incidența

incompatibilităților stabilite la art.55 alin.(4) Cod civil, întrunind condițiile stabilite de lege pentru a fi desemnată în această calitate de tutore.

În conformitate cu prevederile art.302 alin.(1) lit. a) Cod de procedură în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).

La art.307 alin.(2) Codul de procedură civilă stipulează că la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

Iar conform art.103 Cod civil, instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani.

Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

Cum urmează din înscrisurile cauzei, ***** suferă de maladie psihică cronică :”***** ”.

Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea cet. ***** se va îmbunătăți, maladie psihică de care suferă sus-numita este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșire este mai mult ca rezervat.

În temeiul celor expuse și ținând cont de concluziile Raportului de expertiză extrajudiciară, potrivit căruia ***** nu prezintă perspective evidente de îmbunătățire a stării sale, instanța va admite cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei și va stabili durata acesteia pentru un termen de 10 ani.

Potrivit prevederilor art.128 Codul civil, sub rezerva dispoziţiilor art.127 alin.(2), persoana supusă măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei este reprezentată în actele juridice necesare administrării patrimoniului său conform art.131-145 Cod civil.

Totodată, instanța atestă că ***** este o persoană majoră, însă ținând cont de maladia de care suferă și măsura de ocrotire judiciară instituită, se impune concluzia de a dispune privarea de dreptul la vot a cet. ***** cu expedierea unei copii de pe prezenta hotărâre Comisiei Electorale Centrale, or în conformitate cu art. 308^{11} alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; d) persoana poate alege opţiunea dorită. Hotărârea definitivă a instanţei de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărârea definitivă de ridicare a interdicţiei de a vota se aduc la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

În speță, instanța nu poate admite solicitarea reprezentantului Primăriei ***** privind păstrarea dreptului de vot al persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, întrucât, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară, ***** nu este aptă să își exprime în mod deliberat și conștient voința în procesul decizional.

În aceste condiții, instanța notează că menținerea dreptului de vot a ***** nu ar corespunde constatărilor expertizei judiciare și situației de fapt stabilite în cauză.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art.118, 121–122 Codul de procedură civilă, instanţa conchide

necesar de a admite cererea înaintată de către Borș Natalia și Borș Viorel privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privinţa persoanei *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor şi intereselor patrimoniale şi nepatrimoniale ale acesteia la fel va fi desemnați petiţionarii.

În conformitate art. 102-105, 112 Cod civil, art. 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Se admite cererea înaintată de Borș Natalia și Borș Viorel privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privinţa lui *****, născut la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, Trușeni str. ***** 36.

Se desemnează Borș Natalia IDNP ***** și Borș Viorel IDNP *****, în calitate de tutori în privința fiicei *****, pe un termen de 10 ani.

Se privează *****, născută la *****, IDNP *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

Hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea cu drept de apel în termen de 30 zile la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic